

Sygnatura akt IX K 104/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Gliwicach Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Agnieszka Woźniak

Protokolant Natalia Zelek

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej G.-Zachód w G. A. R.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 maja 2015 roku sprawy

J. J. (1)

urodzonego (...) w G. syna R. i J.

oskarżonego o to, że:

w dniu 11 listopada 2014 roku w G., korzystając, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 07 maja 2014 roku, sygn. akt VII Kow 2449/14, z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 września 2004 roku, sygn. akt III K 1173/01, wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 października 2011 roku, sygn. akt IX K 3463/10, wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 grudnia 2012 roku, sygn. akt III W 1485/12, nie powrócił do Aresztu Śledczego w G., bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu 3 dni od upływu wyznaczonego terminu,

tj. o przestępstwo z art. 242 § 3 kk

o r z e k a

1. oskarżonego J. J. (1) uznaje za winnego popełnienia zarzuconego mu i wyżej opisanego czynu stanowiącego występki z art. 242 § 3 kk i za to na mocy art. 242 § 2 kk w związku z art. 242 § 3 kk skazuje go na karę 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności;
2. na podstawie art. 29 ustęp 1 Ustawy z dnia 26 maja 1982 roku – Prawo o adwokaturze zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. T. B. kwotę 516,60 zł. (pięciuset szesnastu złotych sześćdziesięciu groszy) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu, w tym kwotę 96,60 zł. (dziewięćdziesięciu sześciu złotych sześćdziesięciu groszy) tytułem podatku od towarów i usług;
3. na podstawie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych uznając, że wydatki ponosi Skarb Państwa.

na oryginale właściwy podpis

za zgodność z oryginałem

Sygnatura akt IX K 104/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 maja 2015 roku

w sprawie przeciwko J. J. (1)

J. J. (1) stanął pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 242 § 3 kk polegającego na tym, że w dniu 11 listopada 2014 roku w G., korzystając, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 07 maja 2014 roku, sygn. akt VII Kow 2449/14, z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 września 2004 roku, sygn. akt III K 1173/01, wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 października 2011 roku, sygn. akt IX K 3463/10, wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 grudnia 2012 roku, sygn. akt III W 1485/12, nie powrócił do Aresztu Śledczego w G., bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu 3 dni od upływu wyznaczonego terminu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W maju 2014 roku J. J. (1) przebywał w Areszcie Śledczym w G., gdzie odbywał kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami: Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 września 2004 roku w sprawie o sygnaturze akt III K 1173/01, Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 października 2011 roku w sprawie o sygnaturze akt IX K 3463/10 oraz Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 grudnia 2012 roku w sprawie o sygnaturze akt III W 1485/12.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt VII Kow 2449/14 Sąd Okręgowy w Gliwicach Wydział VII Penitencjarny i Nadzoru nad Wykonywaniem Orzeczeń Karnych udzielił J. J. (1) przerwy w odbywaniu tych kar do dnia 7 listopada 2014 roku. Powodem udzielenia przerwy był stan zdrowia osadzonego, który miał cierpieć na przewlekłe zapalenie trzustki, miażdżycę zrostową, przepuklinę pachwinową prawą, które to schorzenia miały wymagać leczenia operacyjnego poza jednostką penitencjarną.

W czasie przerwy oskarżony nie podjął leczenia, które stało się przyczyną udzielenia mu przerwy. Nadużywał natomiast alkoholu i wielokrotnie w tym czasie przebywał w Szpitalu (...) w T.. Ostatni pobyt zakończył się w dniu 15 października 2014 roku.

Oskarżony nie wnioskował o dalszą przerwę. W jednostce penitencjarnej miał się stawić w dniu 8 listopada 2014 roku. Ponieważ nie stawił się ani w tym dniu, ani do dnia 10 listopada 2014 roku, w dniu 11 listopada 2014 roku został doprowadzony do Aresztu Śledczego w G. przez policję. Nie powrócenie oskarżonego do jednostki penitencjarnej nastąpiło bez usprawiedliwionej przyczyny.

W dniu 12 listopada 2014 roku Areszt Śledczy w G. złożył zawiadomienie o popełnieniu przez J. J. (1) czynu z art. 242 § 3 kk.

J. J. (1) urodził się (...) w G.. Ma wykształcenie podstawowe, z zawodu jest spawaczem, nie pracuje, nie ma dochodów, majątku, ani oszczędności. Jest rozwodnikiem, ma jedno dziecko w wieku 23 lat, nie ma nikogo na utrzymaniu.

Oskarżony był wielokrotnie karany, a to: z art. 210 § 1 dkk, art. 208 dkk, 256 § 1 dkk, 234 § 1 dkk, 184 § 1 dkk, 190 § 1 kk, 278 § 1 kk, 13 § 1 kk w związku z art. 157 § 1 kk, 286 § 1 kk, 280 § 1 kk.

Z opinii sądowo – psychiatrycznej z dnia 22 stycznia 2015 roku wynika, że oskarżony nie cierpi na chorobę psychiczną, endogenne zaburzenia nastroju, upośledzenie umysłowe, czy otępienie. Biegli stwierdzili u niego objawy uszkodzenia w obrębie ośrodkowego układu nerwowego spowodowane wieloletnim nadużywaniem alkoholu oraz urazem głowy, jednakże bez wtórnych zaburzeń funkcji poznawczych, a także pierwotne zaburzenia w obrębie struktury osobowości z tendencjami aspołecznymi, skłonnością do naruszania ustalonych norm i zasad współżycia społecznego pomimo dobrej ich znajomości, a także skłonność do nadużywania alkoholu. Zdaniem biegłych w chwili zarzucanego mu czynu oskarżony miał zachowaną zdolność do rozpoznania jego znaczenia i pokierowania swoim postępowaniem.

Powyższy stan faktyczny ustalił sąd w oparciu o zeznania świadków: I. R. (k.4-5), a częściowo wyjaśnienia oskarżonego.

Sąd bazował również na następujących dokumentach: zawiadomieniu o przestępstwie (k.1), postanowieniu (k.6-7), odpisach wyroków (k.8-14), danych o karalności (k.35-37,108-110), dokumentacji medycznej (k.39-39E), opinii sądowo – psychiatrycznej (k.44-47), zaświadczeniu (k.92).

Oskarżony J. J. (1) ostatecznie nie przyznał się do winy i składał wyjaśnienia.

W postępowaniu przygotowawczym, przyznając się do winy, wyraził wolę dobrowolnego poddania się karze, z czego następnie się wycofał.

Na rozprawie w dniu 19 maja 2015 roku oskarżony nie przyznał się do winy i wyjaśnił, że: zmieścił się w limicie trzech dni; miał się stawić 8 listopada a stawił się 11 listopada, więc się spóźnił; nie stawił się z powodów rodzinnych; nie składał wniosku o dalszą przerwę, teraz lekarz kazał mu wnioskować; wyszedł na przerwę na operację w związku z miażdżycą kończyn dolnych, nie zoperował się; był w szpitalu w T. w czasie przerwy z uwagi na załamanie psychiczne; pił w czasie przerwy; w ten dzień nie był wypity; wcześniej pił ale nie w tych ostatnich dniach, prokurator go źle zrozumiała; doprowadzono go do aresztu.

Sąd zważył co następuje:

Wyjaśnienia oskarżonego J. J. (1) zasługiwały na wiarę, jeśli idzie o podawany przez niego stan faktyczny. Oskarżony nie kwestionował okoliczności, że przerwa była mu udzielona do dnia 7 listopada 2014 roku, a nadto, że w jednostce penitencjarnej miał się stawić w dniu 8 listopada 2014 roku. Kwestionował jedynie ocenę prawną, która stała się podstawą skierowania przeciwko niemu aktu oskarżenia, a następnie skazania.

Zeznania świadka I. R. w pełni zasługiwały na wiarę.

Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dokumentom, albowiem żadna ze stron ich nie kwestionowała, a sąd nie znalazł po temu podstaw działając z urzędu.

Wobec powyższego, dla Sądu I instancji bezsporną pozostaje okoliczność, że J. J. (1) w dniu 11 listopada 2014 roku w G., korzystając, na podstawie postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 07 maja 2014 roku, sygn. akt VII Kow 2449/14, z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 września 2004 roku, sygn. akt III K 1173/01, wyrokiem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 14 października 2011 roku, sygn. akt IX K 3463/10, wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 18 grudnia 2012 roku, sygn. akt III W 1485/12, nie powrócił do Aresztu Śledczego w G., bez usprawiedliwionej przyczyny w ciągu 3 dni od upływu wyznaczonego terminu.

Oskarżonemu zarzucono popełnienie występku z art. 242 § 3 kk. Zgodnie z tym przepisem ustawy karnej przestępstwo popełnia ten, kto korzystając z przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności, bez usprawiedliwionej przyczyny nie powróci do zakładu karnego najpóźniej w ciągu 3 dni po upływie wyznaczonego terminu.

W niniejszej sprawie niewątpliwe było to, że przerwa została oskarżonemu udzielona do dnia 7 listopada 2014 roku, a więc oskarżony miał się stawić do jednostki penitencjarnej w dniu 8 listopada 2014 roku. Niewątpliwe jest także i to, że w dniu 11 listopada 2014 roku wystawiono nakaz doprowadzenia oskarżonego do jednostki penitencjarnej i doprowadzenie to zrealizowano. Oskarżony polemizował jedynie z oceną prawną jego zachowania argumentując, że stawiając się w Areszcie Śledczym w G. w dniu 11 listopada 2014 roku dochował terminu trzydniowego, o jakim mowa w art. 242 § 3 kk.

W tej kwestii oskarżony nie miał jednak racji. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2002 roku w sprawie II KKN 457/00 (LEX 56922) warunkiem przestępności zaniechania powrotu do zakładu karnego jest m.in. to, by niepowrót nastąpił po upływie 3 dni od wyznaczonego terminu zakończenia przerwy, co należy liczyć w następujący sposób: „jeżeli zatem termin zakończenia przerwy udzielonej J. W. upływał w dniu 30 grudnia 1998 r., to należało przyjąć za początek przestępstwa dzień 3 stycznia 1999 r.”.

Analogicznie, w niniejszej sprawie, jeśli termin zakończenia przerwy udzielonej J. J. (1) upływał w dniu 7 listopada 2014 roku, to początkiem przestępstwa był dzień 11 listopada 2014 roku (początek tego dnia) i w tym dniu oskarżony dopuścił się przestępstwa, a jego czyn trwał od początku dnia 11 listopada 2014 roku do chwili doprowadzenia go przez policję do jednostki penitencjarnej.

Nie powrócenie oskarżonego do jednostki penitencjarnej nastąpiło bez usprawiedliwionej przyczyny. Oskarżony nie podał żadnych konkretnych okoliczności, które przeszkodziłyby mu wywiązanie się z obowiązku powrotu do Aresztu Śledczego w G., co więcej w kwestii tej był niekonsekwentny podając najpierw, że przeszkodził mu w tym stan nietrzeźwości, a następnie „względy rodzinne”.

Wobec tego należało przyjąć, że zachowaniem swoim oskarżony wyczerpał znamiona występku z art. 242 § 3 kk.

W ocenie sądu czyn oskarżonego jest społecznie szkodliwy w stopniu przekraczającym próg znikomości, o jakim mowa w art. 1 kk.

Zgodnie z art. 115 § 2 kk przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu sąd bierze pod uwagę rodzaj i charakter naruszonego dobra, rozmiary wyrządzonej lub grożącej szkody, sposób i okoliczności popełnienia czynu, wagę naruszonych przez sprawcę obowiązków, jak również postać zamiaru, motywację sprawcy, rodzaj naruszonych reguł ostrożności i stopień ich naruszenia.

Oskarżony godził w wymiar sprawiedliwości, a konkretnie w obowiązek respektowania orzeczeń sądów. Jego czyn trwał krótko, ale tylko dlatego, że został doprowadzony do jednostki penitencjarnej. Nie stawiał się sam do Aresztu Śledczego w G., lecz należało go doprowadzić i zaangażować siły policyjne. Działał z zamiarem bezpośrednim.

Zdaniem sądu czyn oskarżonego ocenić trzeba jako zawiniony. J. J. (1) jest bowiem osobą dorosłą i w pełni poczytalną i taką był również w chwili czynu. W analizowanym dniu oskarżony nie działał pod wpływem błędu, ani też w warunkach stanu wyższej konieczności. W tej sytuacji miał możliwość zachowania zgodnego z prawem. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania poczytalności oskarżonego w chwili czynu, co wynika z opinii sądu - psychiatrycznej.

Mając na uwadze powyższe sąd uznał oskarżonego za winnego popełnienia występku z art. 242 § 3 kk.

Wymierzając oskarżonemu karę, sąd zważył zwłaszcza na zagrożenie ustawowe – art. 242 § 3 kk w związku z art. 242 § 1 kk, zgodnie z którym za zarzucony oskarżonemu czyn można wymierzyć grzywnę, karę ograniczenia wolności oraz pozbawienia wolności do lat 2.

Rozstrzygając o karze, jaką należy oskarżonemu wymierzyć sąd zdecydował, że nie może to być ani kara grzywny, ani kara ograniczenia wolności. Oskarżony był wielokrotnie karany za rozmaite przestępstwa, godził więc w porządek prawny na różnych polach. Poza tym przestępstwo objęte niniejszym postępowaniem wiązało się z nierespektowaniem orzeczenia sądu, co źle rokuje odnośnie dobrowolnego wykonania przez oskarżonego kary grzywny lub kary ograniczenia wolności. Nadto oskarżony nie pracuje i nie ma dochodów, nie mógłby zatem uiścić grzywny, natomiast kary ograniczenia wolności nie wykonałby tak z uwagi na stan zdrowia, jak i nastawienie do orzeczeń sądu. Tym samym wobec oskarżonego należało orzec karę pozbawienia wolności. Decydując o wysokości tej kary sąd miał na względzie społeczną szkodliwość czynu oskarżonego, którą należało ocenić, według kryteriów wskazanych już powyżej. Orzekając o karze sąd uwzględnił dyrektywę, by jej wymiar nie przekroczył stopnia winy oskarżonego, która w niniejszej sprawie jest jednak pełna z uwagi na brak okoliczności ją wyłączających lub ograniczających.

Na niekorzyść oskarżonego sąd uwzględnił okoliczność, że był już czternastokrotnie karany za rozmaite przestępstwa, a orzeczone wobec niego kary nie zmieniły jego postępowania i nastawienia do obowiązku respektowania norm prawnych i społecznych.

Decydując się na orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w wymiarze 2 miesięcy sąd zważył zwłaszcza na powołane wyżej okoliczności, na zagrożenie ustawowe, jak również na cele, jakie musi spełniać kara.

W ocenie sądu kara w tym wymiarze będzie adekwatna z uwagi na konieczność spełnienia celów, tak w zakresie indywidualnego, jak i społecznego oddziaływania, a przy tym niewygórowana i współmierna do czynu oskarżonego. Uprzednia karalność oskarżonego sprawia, że ważne są względy zabezpieczające i wychowawcze. Bezskrytycyzm oskarżonego sprawia, że kara musiała zostać ukształtowana w ten sposób, by oskarżony zrozumiał naganność swojego postępowania i zmienił je na przyszłość. Na wysokość kary wpływ miały następujące okoliczności: nie zastosowanie się do orzeczenia sądu, działanie umyślne, konieczność doprowadzenia oskarżonego do jednostki penitencjarnej, wielokrotna karalność za rozmaite przestępstwa, ale także krótki czas popełnienia czynu.

Z uwagi na wielokrotną karalność oskarżonego oraz brak zmiany postępowania w reakcji na uprzednie orzeczenia sądowe, w niniejszej sprawie nie można było mówić o warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary, bowiem pewnym jest, że kara w tej postaci nie zmieniłaby zachowania oskarżonego i nie sprawiłaby, że zacząłby on przestrzegać porządku prawnego.

Sąd orzekł także o kosztach obrony z urzędu oraz kosztach sądowych zwalniając oskarżonego na podstawie art. 624 § 1 kpk od kosztów sądowych i uznając, że wydatki ponosi Skarb Państwa. Rozstrzygnięcie takie podyktowane było okolicznością, że oskarżony nie pracuje, nie ma dochodów i nie jest w stanie ponieść tych wydatków i opłaty.

na oryginale właściwy podpis

za zgodność z oryginałem